Súd:	Okresný súd Humenné
Spisová značka:	7C/40/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8317208005
Dátum vydania rozhodnutia:	02. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Tomášová
ECLI:	ECLI:SK:OSHE:2018:8317208005.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobkyne: M. L. rod. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXXX/XXB, XXX XX W., zast. JUDr. Igorom Raábom, advokátom, AK Kuzmányho 57, 040 01 Košice, proti žalovaným: 1. P. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. X. XX/XX, XXX XX M., 2. P.. B. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXXX/XX, XXX XX M., obaja žalovaní zast. JUDr. Miroslavom Korchom, advokátom, AK Kukorelliho 1505/50, 066 01 Humenné, za účasti intervenienta na strane žalovaných v časti konania o náhradu vecných nákladov Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, adresa na doručovanie: Regionálne riaditeľstvo Košice, Štúrova 7, 042 49 Košice, o náhradu vecných nákladov, o náhradu škody a o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Konanie v časti o zaplatenie sumy 723,34 eur titulom náhrady škody spočívajúcej vo vecných nákladov z a s t a v u j e.

Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25 000,- eur a to v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Intervenientovi na strane žalovaných v 1. a 2. rade vo vzťahu k žalobkyni v časti konania o náhradu škody spočívajúcej vo vecných nákladoch p r i z n á v a náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške týchto trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyni vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 80 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou zo dňa 02.08.2017 domáhala vydania rozhodnutia ktorým by súd žalovaným v 1. a 2. rade uložil zaplatiť jej spoločne a nerozdielne zaplatiť sumu 723,34 eur titulom náhrady škody spočívajúcej vo vecných nákladoch, sumu 2 020,10 eur titulom náhrady trov žalobkyne ako poškodenej vzniknutých pribratím splnomocnenca a potrebných na účelné uplatnenie jej nároku v trestnom konaní a sumu 25 000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, zároveň aby súd žalovaných zaviazal na plnú náhradu trov konania žalobkyne.

2. Podanie žaloby odôvodnila tým, že je pozostalou vdovou po neb. U. L., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX v M. následkom dopravnej nehody. Žalovaný 1. bol vodičom motorového vozidla, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená, žalovaná 2. bola v čase dopravnej nehody prevádzateľom

motorového vozidla. Zodpovednosť žalovanej 2. ako prevádzateľa motorového vozidla v zmysle ust. § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka je zodpovednosťou objektívnou, teda bez ohľadu na zavinenie. Vzhľadom na to, že zodpovednosť prevádzateľa dopravného prostriedku má povahu objektívnej zodpovednosti, nie je podmienkou jej vzniku protiprávny úkon osoby, ktorá za škodu zodpovedá. Podmienkou vzniku tejto zodpovednosti je spôsobenie škody udalosťou, ktorou je samotná prevádzka dopravného prostriedku, a okolnosti, ktoré súvisia s tou prevádzkou (najmä konštrukčné prvky, vysoká rýchlosť pohybu). Netreba pritom pochybovať, že za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zodpovedá prevádzateľ vozidla, pričom je potrebné vychádzať z toho, že za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnosti fyzickej osoby touto prevádzkou analogicky musí zodpovedať tiež tento prevádzateľ. Aj keď za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky zodpovedá jeho prevádzateľ, nie je tým vylúčená zároveň zodpovednosť napr. vodiča motorového vozidla, ktorý spôsobil škodu svojím zavineným protiprávnym konaním, za škodu, ktorú spôsobil pri tej istej škodnej udalosti poškodenému porušením právnej povinnosti, konkrétne porušenie pravidiel cestnej premávky, ktorá skutočnosť je často daná výsledkom trestného konania. U tohto žalovaného (vodiča motorového vozidla) sú splnené všetky predpoklady zodpovednosti podľa ust. § 420 Občianskeho zákonníka, t. j. protiprávny úkon, škoda, príčinná súvislosť medzi nimi a zavinenie. Zodpovednosť žalovaného 1. ako vodiča motorového vozidla je daná zavinením, kým zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla je daná bez ohľadu na jeho zavinenie, (por. R 29/1979).

Dňa 27.10.2015 v čase okolo 08:30 hod. žalovaný 1. riadil po miestnej komunikácii ulice U. v smere na ulicu X. Q. P. M. osobné motorové vozidlo zn. Fiat Punto, EČV: M., ktorého vlastníčkou bola v tom čase žalovaná 2., kde po prejdení priesečnej, štvorramennej križovatky cesty XXX/XXXXX ulíc U., Q. Y. X. sa žalovaný 1. plne nevenoval riadeniu vozidla, oneskorene spozoroval chodca, neb. U. L., manžela žalobkyne, prechádzajúceho riadne po vyznačenom priechode pre chodcov z pravej strany na ľavú stranu z pohľadu vodiča, do neb. U. L. narazil ľavou prednou časťou vozidla, následkom čoho neb. U. L. utrpel poranenia, ktorým podľahol. Neb. U.A. L. ako chodec svojim vstupom do vozovky, na priechod pre chodcov žalovaného 1. ako vodiča motorového vozidla neohrozil, ten mal aj možnosť pri včasnej reakcií zastaviť do miesta zrážky a ako jediná príčina vzniku dopravnej nehody bola skonštatovaná nesprávna technika jazdy žalovaného 1., konkrétne jeho oneskorená reakcia na chodca prechádzajúceho po priechode pre chodcov.

Uznesením vyšetrovateľa PZ, Okresného riaditeľstva PZ, odboru kriminálnej polície Humenné zo dňa 27.10.2015, bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie žalovanému 1. pre prečin usmrtenia podľa ust. § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. V priebehu predmetného trestného konania žalobkyňa v procesnom postavení poškodenej riadne a včas uplatnila nárok na náhradu škody pozostávajúcej z vecných nákladov spojených s úmrtím neb. manžela žalobkyne, náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu trov žalobkyne vzniknutých pribratím splnomocnenca a potrebných na účelné uplatnenie jej nároku v trestnom konaní. Žalovaný 1. sa v predmetnom trestnom konaní k spáchaniu skutku dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, t.j. spôsobenie smrti inému z nedbanlivosti, závažnejším spôsobom konania, a to porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z jeho postavenia ako vodiča motorového vozidla. Prokurátor Okresnej prokuratúry Humenné uzavrel so žalovaným 1. ako obvineným v trestnom konaní dňa 08.03.2016 dohodu o vine a treste. Uzavretú dohodu o vine a treste následne Okresný súd Humenné schválil a potvrdil rozsudkom verejne vyhláseným dňa 12.04.2016, právoplatným toho istého dňa. Žalobkyňu ako poškodenú v trestnom konaní odkázal s jej nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Má za to, že usmrtením manžela žalobkyne, ku ktorému došlo pri dopravnej nehode zapríčinenej protiprávnym konaním žalovaného 1., došlo k mimoriadnemu a nenapraviteľnému zásahu do jej súkromia a osobného a rodinného života. Žalobkyňa so svojim neb. manželom dlhé roky žila v harmonickom a usporiadanom manželstve, ktoré bolo založené na silných citových a sociálnych väzbách, v spoločnej domácnosti, kde postupne vychovali svoje deti a tešili sa na spoločnú budúcnosť a viac oddychu ako dôchodcovia. Náhlou smrťou tohto blízkeho človeka, životného partnera, bola žalobkyni spôsobená neodstrániteľná citová ujma vo sfére osobného a rodinného života, citových a sociálnych väzieb, čo sa negatívne prejavilo aj na jej zhoršenom zdravotnom (najmä psychickom) stave. V dôsledku nečakanej smrti neb. manžela žalobkyňa prežíva pocity úzkosti, smútku, zúfalstvo a stále je v ťažkom šoku. Stratila možnosť ďalej viesť s neb. manželom spoločný život a od jeho smrtí stratila záujem o okolitý svet a ďalšie prežívanie života. Jej strata je o to intenzívnejšia, že zostala osamotená, nakoľko jej dospelé deti žijú vo vzdialených mestách, a teda prišla o jediného blízkeho človeka, o ktorého

sa mohla bezvýhradne oprieť a ktorý jej počas celého spoločného života poskytoval pomoc a podporu. Poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/265/2009 zo dňa 17.02.2011.

Je nepochybné, že uvedeným protiprávnym konaním žalovaného 1., v dôsledku ktorého došlo k úmrtiu blízkej osoby - životného partnera žalobkyne, a tým k porušeniu jeho práva na život, zároveň došlo k závažnému a neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne, konkrétne do práva na jej súkromie a rodinný život. Následok tohto protiprávneho konania je pre žalobkyňu nereparovateľný. Podľa konštantnej judikatúry spôsobenie smrti člena rodiny je neoprávneným zásahom do súkromia členov rodiny, chráneného § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je i rodinný život, kedy z objektívneho hľadiska je strata jedného z členov rodiny celkovo neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje ostatných členov rodiny (pozostalých), takže náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je jediným primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu. Vzhľadom na vzniknutú závažnú ujmu, ktorú žalobkyňa vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu jej práva došlo, intenzitu zásahu a jeho dôsledky považuje za ujmu značnú, nemôže byť morálna satisfakcia postačujúca.

Vecné náklady ktoré žalobkyni vznikli v súvislosti so smrťou manžela, ktorých zaplatenie požaduje, sú vo výške 723,34 eur. Tieto náklady pozostávajú z: cena zvrškov, ktoré mal neb. U. L. na sebe v čase dopravnej nehody 86,77 eur, preprava poškodenej v deň úmrtia neb. U. L. z miesta výkonu práce do miesta trvalého pobytu 50,- eur, preprava spoločného syna poškodenej a neb. U.A. L. a jeho snúbenice z miesta výkonu práce do miesta trvalého pobytu 43,76,- eur, vyúčtovanie nákupu obleku pre neb. U. L. do rakvy 89,- eur, vyúčtovanie nákupu smútočného oblečenia pre poškodenú 115,30 eur, vyúčtovanie nákupu smútočného oblečenia pre synov neb. U. L. 103,70 eur, vyhotovenie smútočných fotografií 10,- eur, poplatok za vykonaný pohrebný akt 50,- eur, poplatky za prevoz, drevený kríž, rakvu a jej príslušenstvo 269,- eur, poplatok za smútočnú hostinu (kar) 240,50 eur, vyúčtovanie nákupu smútočných vencov 250,- eur, nákup pohonných hmôt k zabezpečovaniu pohrebu, karu, prevozu smútočných hostí a zariaďovaniu náležitosti spojených s pohrebom 40,- eur, zaplatená celková cena za zhotovenie náhrobného pomníka 1 700,- eur, t.j. vecné náklady v celkovej výške 3 048,03 eur. Po odpočítaní úhrad realizovaných Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo výške 79,67 eur (príspevok na pohreb), poisťovňou Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. vo výške 1 545,02 eur (náhrobný kameň 663,88 eur, náklady spojené s pohrebom) a žalovanou 2. vo výške 700,- eur (zhotovenie náhrobného kameňa), t.j. sumy 2 324,69 eur, k úhrade zostávajú vecné náklady vo výške 723,34 eur.

Trovy trestného konania žalobkyne ako poškodenej v prípravnom konaní pozostávajú z odmeny za 7 úkonov právnej služby vo výške 987,63 eur (7 x 141,09 eur), režijného paušálu vo výške 59,30 eur (4 x 8,39 eur + 3 x 8,58 eur), cestovného na trase Košice - Humenné a späť za cesty dňa 20.11.2015, 30.12.2015, 13.01.2016, 19.01.2016, 16.02.2016 v celkovej výške 198,33 eur, náhrady za stratu času za uvedené cesty v celkovej výške 425,16 eur, poplatku za notársky úkon k zastupovaniu žalobkyne vo výške 13,- eur. Celkovo trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia sú vo výške 1 683,42 eur a DPH je vo výške 336,68 eur, celkovo to 2 020,10 eur.

Žalobkyňa, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, písomnosťou zo dňa 09.05.2017, danou súčasne na vedomie žalovanej 2., vyzvala žalovaného 1. na náhradu škody, trov konania a nemajetkovej ujmy, ako sú uplatnené touto žalobou, avšak žalovaný 1. napriek doručeniu výzvy, na túto výzvu vôbec nereagoval, a to ani čiastočne. Rovnako tak vôbec nereagovala Žalovaná 2..

3. Žalobkyňa dňa 12.04.2018 zobrala žalobu čiastočne späť čo do uplatneného nároku na zaplatenie sumy 731,89 eur titulom náhrady vecných nákladov a v tejto časti žiadala konanie zastaviť. Na pojednávaní konanom dňa 26.04.2018 upresnila, že sa jedná o nárok na zaplatenie vecných nákladov vo výške 723,34 eur.

Žalovaní 1. a 2. a tiež intervenient vystupujúci v konaní v danej časti uplatneného nároku na strane žalovaných s čiastočným späťvzatím žaloby vyslovili súhlas.

4. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ,,CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 1 a 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

5. Nakoľko žalobkyňa zobrala žalobu čiastočne späť čo do sumy 723,34, žalovaní a intervenient s čiastočným späťvzatím súhlasili, súd v zmysle uvedených zákonných ustanovení konanie čo do sumy 723,34 eur zastavil.

Predmetom konania ostal nárok žalobkyne na zaplatenie trov právneho zastúpenia v trestnom konaní vo výške 2 020,10 eur a nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 25 000,- eur.

6. Žalovaní s podanou žalobou vyslovili nesúhlas a žiadali ju v celom rozsahu zamietnuť.

7. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami, pripojeným trestným spisom sp. zn. 3T/48/2016, oznámením spol. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. zo dňa 20.09.2017, lekárskou správou MUDr. Borošovej, výzvou na náhradu škody zo dňa 09.05.2017, písomnými vyjadreniami strán sporu, výpoveďami svedkov, prednesmi právnych zástupcov strán sporu a zistil nasledovný skutkový stav veci:

8. Rozsudkom č.k. 3T/48/2016-243 zo dňa 12.04.2016 Okresný súd Humenné schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú dňa 08.06.2016 medzi obvineným P. I. a Okresnou prokuratúrou a potvrdil ju tým to rozsudkom, uznal obvineného vinným, že dňa 27.10.2015 v čase okolo 08:30 hod. žalovaný 1. viedol po miestnej komunikácii ulice U. v smere na ulicu X. Q. P. M. osobné motorové vozidlo zn. Fiat Punto, EČV: M. XXX W., ktorého vlastníčkou je P.. B. I., kde po prejdení priesečnej, štvorramennej križovatky cesty XXX/XXXXX ulíc U., Q. Y. X. sa žalovaný 1. plne nevenoval riadeniu vozidla, oneskorene spozoroval chodca U. L. prechádzajúceho riadne po vyznačenom priechode pre chodcov z pravej strany na ľavú stranu z pohľadu vodiča, do toho narazil ľavou prednou časťou vozidla, následkom čoho chodec spadol a utrpel poranenia, ktorým podľahol. Za tento skutok bol žalovanému v 1. rade uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, ktorého výkon bol podmienečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov a zároveň mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov po dobu 5 rokov. Poškodená, t.j. manželka nebohého, bola odkázaná so svojim nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.04.2016.

Z trestného spisu ďalej vyplýva, že v trestnom konaní bola žalobkyňa ako poškodená zastúpená splnomocnencom a to U.. G. H. a v trestnom konaní nárok na náhradu škody žalobkyňa si riadne uplatnila a to dňa 30.12.2015. Následne došlo k zníženiu uplatneného nároku na náhradu škody dňa 16.02.2016 s prihliadnutím na objektívne zdôvodnenú zmenu výšky vecných nákladov žalobkyne. Pôvodné uplatnenie nároku poškodenej, aj uplatnenie po jeho znížení, bolo riadne odôvodnené, vymedzené a dokladované.

9. Spoločnosť Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. dňa 25.09.2017 tunajšiemu súdu oznámila, že do konania vstupuje ako intervenient na starne žalovaných, ale iba pokiaľ sa jedná o uplatnený nárok na náhradu vecných nákladov. Do zvyšnej časti konania nevstupuje.

10. Z lekárskej správy P.. T. W. zo dňa 09.04.2018 vyplýva, že pokiaľ sa jedná o odporúčanie k pacientke - žalobkyni, tak pacientka je u nej liečená na depresívne a úzkostné stavy od 30.11.2015 po zabití manžela tragickou autonehodou, aktuálny zdravotný stav sa nelepší a aktuálne nezodpovedá jej zdravotný stav schopností osobnej účasti na súdnom pojednávaní, čo by mohlo zhoršiť celkovú psychopatológiu a narušiť proces liečby pacientky.

11. Žalovaní v písomnom vyjadrení zo dňa 05.09.2017 uviedli, že zo špecifikovaného vyčíslenia trov právneho zastúpenia žalobkyne ako poškodenej v trestnom konaní vyplýva, že si právny zástupca žalobkyne (splnomocnenec poškodenej) uplatnil aj nárok na odmenu v zmysle ustanovenia § 10 ods. 8 vyhlášky MSSR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení, teda ako tarifnú odmenu za poskytnutie právnej služby o veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka, vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných

prostriedkoch, vo veciach ochrany osobných údajov alebo vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva je tarifnou hodnotou 1 000,- eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy, a 2000,- eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy. Poukázali na znenie § 557 Trestného poriadku. Uviedli, že v danej právnej veci je možné vzhliadnuť také okolnosti prípadu pre, ktoré by bolo nedôvodné priznať poškodenej nárok na náhradu trov vzniknutých pribratím splnomocnenca. V danom prípade samotné vystupovanie a postup splnomocnenca v trestnom konaní nemožno hodnotiť ako účelný. Tento menil uplatnené nároky poškodenej na náhradu škody a k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy poškodenej nekonal žiadnym spôsobom aktívne. Túto len uplatnil, bež bližšieho odôvodnenia a vymedzenia, čím prispel k tomu, že v trestnom konaní
nebolo možné považovať ju za nepochybne preukázanú. Podľa nášho názoru je potrebné, aby sa súd aj zaoberal otázkou konkurencie a prednosti jedného z možných uplatnených nárokov, a to nároku na náhradu škody a nároku na náhradu trov konania poškodeného v trestnom konaní.

V ďalšom uviedli, že s prihliadnutím na posúdenie jednotlivých okolností, teda intenzitu vzťahu so zomrelým, vek zomrelého (XX rokov) a pozostalej - žalobkyne (XX rokov), otázku finančnej závislosti pozostalých, ktorí už neboli finančne závislí od zomrelého (invalidného dôchodcu), ako aj okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo (žalovaný v 1. rade ako vodič zodpovedný za spôsobenie smrteľnej dopravnej nehody nebol pod vplyvom alkoholu, mal vodičské oprávnenie, neprekročil zákonom maximálnu povolenú rýchlosť, zostal na mieste nehody, privolal políciu a snažil sa poskytnúť pomoc, spolupracoval s políciou pri objasnení nehody, k vine sa priznal hneď pri prvom úkone trestného konania, pozostalým prejavil úprimnú ľútosť a aktívne spolupracoval aj s poisťovňou likvidujúcou náhradu škody pre žalobkyňu) je možné usúdiť, že morálna satisfakcia je pre žalobkyňu primeraná a postačujúca.

Žalovaný v I. rade bol uznaný za vinného z usmrtenia a svoj trest riadne vykonáva. Odsúdením žalovaného v I. rade na trest došlo k morálnemu očisteniu zomretej osoby a tiež aj k morálnej satisfakcii pre osoby uvedené v § 15 OZ, čo bolo cieľom aj pôvodnej úpravy OZ. Takúto morálnu satisfakciu považujú pre žalobkyňu za postačujúcu a primeranú.

U prevádzkovateľa motorového vozidla je riziko znášania následkov zodpovednosti za škody spôsobené ich prevádzkou zmiernené tým, že každý prevádzkovateľ je zo zákona poistený pre prípad vzniku svojej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (zákon č. 381/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov). Žalobkyňa si voči žalovaným v 1. a 2. rade uplatňuje nárok na náhradu materiálnej škody ako aj nemajetkovej ujmy. Podľa ich názoru, z povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je hradená aj nemajetková ujma, teda musí byť likvidovaná z povinného zmluvného poistenia a preto navrhli aby do konania na ich strane vstúpila ako intervenient spol. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., ktorá má právny záujem na výsledku konania.

12. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení zo dňa 19.10.2017 uviedla, že žalovaným neprislúcha posudzovať kvalitu a povahu manželského vzťahu medzi žalobkyňou a jej nebohým manželom. Nemá vedomosť o tom, žeby žalovaní boli členovia domácnosti alebo blízke osoby žalobkyne, a teda mali relevantné informácie predmetného charakteru. Ak spochybňovaním kvality manželského spolužitia, ex post, po smrti jej manžela, má byť žalobkyni spôsobená ešte väčšia citová bolesť, tak potom žalovaní tento cieľ dosiahli. Má za to, že citový rozsah samotnej ujmy vie posúdiť len žalobkyňa a úcta k mŕtvemu a k inštitútu manželstva tých, ktorí si ho vážia, by mala brániť druhej strane sporu v jeho dehonestovaní. Žalobkyňa a neb. U. L. boli manželmi viac ako 37 rokov. Dĺžka ich manželstva presahuje polovicu života žalobkyne. Je prirodzené, že po tak dlhom manželstve, bez toho, aby žalobkyňa v žalobe osobitne srdcervúco opisovala vnímanie straty manžela a to, že chýba žalobkyni, ktorá s ním vychovala dve deti a bola zvyknutá spoliehať sa na neho pri bežnom chode domácnosti a života, pociťuje jeho smrť zásadne. Smútok môže byť aj vec intímna a neznamená, že pokiaľ sa nepreukazuje okatým spôsobom, akým to očakávajú žalovaní, nie je prítomný. Žalobkyňa so svojím nebohým manželom dlhé roky žila v harmonickom a usporiadanom manželstve, ktoré bolo založené na silných citových a sociálnych väzbách, v spoločnej domácnosti, kde postupne vychovali svoje deti a tešili sa na spoločnú budúcnosť a viac oddychu ako dôchodcovia. Žalobkyňa vníma stratu manžela o to viac, že jeho smrť bola náhla a nie nevyhnutná. S prihliadnutím na to, že deti žalobkyne sú už dospelé, žijúce vo vlastných domácnostiach, žalobkyni chýba partner, spoločník, proste človek, ktorého dobre poznala, a ktorý tu zo dňa na deň nebol. Žalobkyňa nemala ani časový priestor sa na niečo podobné pripraviť.

Náhla smrť manžela sa negatívne prejavila na jej zhoršenom zdravotnom, a najmä psychickom stave. Žalobkyňa stále prežíva pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a stále je v ťažkom šoku, čo popri finančných dôvodoch viedlo k odpredaju bytu, ktorý užívala s nebohým manželom a kúpe podstatne menšieho bytu, ako aj presťahovaniu z mesta, kde došlo k tragédii. Strata manžela pôsobí na žalobkyňu paralyzujúco, brániac v ďalších spoločenských
a citových aktivitách. Žalobkyňa tak prišla o blízkeho človeka, o ktorého sa mohla bezvýhradne oprieť, a ktorý jej počas celého spoločného života poskytoval pomoc a podporu. Vzniknutá trauma je s ohľadom na uvedené, vek žalobkyne a dĺžku spoločného života s nebohým manželom zo života žalobkyne fakticky neodstrániteľná. V tomto smere poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/265/2009 z o dňa 17.02.2011, rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/93/2008, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo/1678/2005.

Je nepochybné, že protiprávnym konaním žalovaného v l. rade, v dôsledku ktorého došlo k úmrtiu blízkej osoby - životného partnera žalobkyne, došlo k závažnému a neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne, konkrétne do práva na jej súkromie a rodinný život. Následok tohto protiprávneho konania žalovaného v 1. rade je pre žalobkyňu nereparovateľný. Tvrdenie žalovaných, že „morálne satisfakcia je pre žalobkyňu primeraná a postačujúca“, je v príkrom rozpore s vyššie uvedeným, nehovoriac v tejto súvislosti o faktickom chovaní sa a konaní žalovaných, keď do dnešného dňa žalovaní s výnimkou zaslania 700,- eur v čase, keď vina žalovaného v l. rade bola orgánmi činnými v trestnom konaní preukázaná a do hry vstupovala možnosť konania o dohode o vine a treste medzi prokurátorom a žalovaným v l. rade, a teda možnosť nižšieho trestu - ani osobne sa žalobkyni, ani písomne sa žalobkyni neospravedlnili, neprejavili o ňu, ani o jej zložitú životnú situáciu, ani jej zdravotný stav, žiadny záujem.

K tomu, že žalovaní rade namietajú priznanie nároku žalobkyne na náhradu trov vzniknutých pribratím splnomocnenca z dôvodu, že vystupovanie a postup splnomocnenca v trestnom konaní nemožno hodnotiť ako účelný a malo sa tak diať zmenou uplatnených nárokov poškodenej, s tým že nárok mal byť uplatnený bez bližšieho odôvodnenia a vymedzenia, tak uviedla, že zmene uplatnenia nároku (pôvodne dňa 30.12.2015), jeho znížením, došlo s prihliadnutím na objektívne zdôvodnenú zmenu výšky vecných nákladov žalobkyne (dňa 16.02.2016), tam výslovne uvedených. Aj pôvodné uplatnenie nároku poškodenej, aj uplatnenie po jeho znížení, bolo riadne odôvodnené, vymedzené a dokladované, pričom vždy išlo o návrh, aby súd žalovanému v l. rade v odsudzujúcom rozsudku uložil povinnosť nahradiť žalobkyni škodu a nahradiť jej trovy vzniknuté pribratím splnomocnenca.

13. Žalovaní v písomnom vyjadrení zo dňa 11.06.2018 uviedli, že úlohou súdu je posúdenie jednotlivých okolností, teda intenzitu vzťahu so zomrelým, vek zomrelého a pozostalej, otázka finančnej závislosti pozostalej ako aj to, že v prípade žalobcu 1. rade išlo o nedbanlivostné konanie. Majú však zato, že s prihliadnutím na vek zomrelého a tiež vek žalobkyne, finančnú nezávislosť žalobkyne od zomrelého, napriek ich pravdepodobne pozitívnemu vzťahu zohliadniac rozhodovaciu prax všeobecných súdov SR nezakladá nárok na nemajetkovú ujmu v žalobou uplatnenej výške.

Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon nestanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Preto súd musí prihliadnuť okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, tak ako je vyššie uvedené, k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Vodiacimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie, inak napriek poskytnutému odškodneniu by sa poškodení mohli naďalej kvalifikovať ako obete porušenia Dohovoru o ľudských právach. Na druhej strane pri zachovaní proporcionality, výška relutárnej (peňažnej) satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu.

Výška náhrady nemajetkovej ujmy musí tiež odrážať všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Judikatúra súdov v oblasti ochrany osobnosti sa zhoduje na primárnom význame vyrovnávacieho charakteru náhrady nemajetkovej ujmy, resp. zmiernení nepriaznivého následku neoprávneného zásahu (keďže nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani nedá odškodniť a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať a vyčísliť).

Kritériu primeranosti priznávanej peňažnej satisfakcie priamo úmerne zodpovedá aplikácia tzv. „statusu obete" podľa čl. 34 Dohovoru o ľudských právach, ktorú objasnil Európsky súd pre ľudské práva v prípade Scordino proti Taliansku v rozhodnutí zo 6. marca 2007 sťažnosť č. 43662/98, ako i v prípade X. v. Slovenská republika v rozhodnutí z 9. októbra 2007 č. sťažnosti 7205/02. Európsky súd pre ľudské práva uviedol, že pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch Súd, nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine, a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine, aj to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol (U.. Y. B., F.., Krátke pojednanie o škodách, ujmách a ich náhradách vo svetle judikatúry súdov vnútroštátnych, českých, Súdneho dvora Európskej únie i Európskeho súdu pre ľudské práva). Ústavný súd Českej republiky konštatoval, že pri stanovení výšky čiastky relutárnej náhrady je nutné použiť princíp proporcionality tiež spôsobom, že všeobecné súdy porovnajú čiastky tejto náhrady prisúdené v iných prípadoch (sp. zn. I. ÚS 2844/14).

Požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy pôsobí likvidačne, a nepredstavuje základné štandardné kompenzovanie zmiernenia ujmy žalobkyne v prípade, kedy navrátenie do pôvodného stavu neprichádza do úvahy. Súd 1: inštancie sa musí vysporiadať s tým, či by priznanie takejto požadovanej náhrady bolo prostriedkom bezdôvodného obohatenia žalobkyne. Z hľadiska komparácie s právnou úpravou v Českej republike javí sa vhodné poukázať na úpravu tzv. „odškodnenia za smrť", ktorým právna úprava priznávala vo výške 240.000 Kč pozostalému manželovi, ako i každému dieťaťu, jednorázovú peňažnú satisfakciu (v prípade jej nedostatočnosti nebolo vylúčené, aby sa dotknuté osoby domáhali ďalšej satisfakcie podľa ustanovení na ochranu osobnosti - rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 16/2004).

V ďalšom namietali nedostatok pasívnej vecnej legitimácie žalovanej v 2. rade. V súvislosti s osobou žalovanej v 2. rade je zrejmé, že táto je označená ako žalovaný účastník titulom tej skutočnosti, že v čase vzniku dopravnej nehody, pri ktorej zahynul manžel žalobkyne bola prevádzkovateľom osobného motorového vozidla, ktoré viedol žalovaný v 1. rade, prevádzkou ktorého bol spôsobený nehodový dej. Vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého je na jednej strane právo domáhať sa ochrany podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom, je podmienený tým, že ide o zásah neoprávnený a tiež objektívne spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti. Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom uvedeného oprávnenia (subjektom ochrany) je fyzická osoba, do osobnostných ktorej bolo zasiahnuté. Účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti je osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho dochránených osobnostných práv (je pôvodcom, resp. subjektom zásahu).

Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale rovnako tiež zistenie, že žalovaný sa dopustil toho konania, ktoré žalobca v konaní skutkovo vymedzoval a považoval za zásah do jeho chránených osobnostných práv. Obe zisťovania sú súčasťou skúmania, kto je v tom-ktorom konaní vecne legitimovaný (do pozornosti rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/228/2012).

Zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu je objektívnou zodpovednosťou za výsledok. Je zrejmé, že v danom prípade žalovaný v 2.rade ako prevádzateľ motorového vozidla, ktorý ale nebol vodičom a nespôsobil vznik nehodového deja, priamo nezasiahol do osobnostnej sféry žalobcu. Nemožno vyvodiť zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla podľa § 13 Občianskeho zákonníka, príp. solidárnu zodpovednosť spolu s vodičom, keď analogické použitie ust. § 427 Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy z dôvodu, že subjektom zodpovedným za neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka, môže byť výlučne len pôvodca zásahu, v tomto prípade vodič. Pokiaľ žalovaný v 2.rade ako prevádzateľ motorového vozidla v dobe spôsobenia zásahu sám vozidlo neriadil, nie je tiež zrejmé, žeby prípadná vada motorového vozidla spolupôsobila pri nehodovom deji, preto nemohol byť pôvodcom tohto zásahu. Z toho dôvodu prevádzateľ vozidla v danej veci nemôže byť pasívne legitimovaným subjektom a byť tak zodpovedným podľa § 13 OZ, a to ani solidárne s iným zodpovedným subjektom.

14. Svedkyňa P. L. vo svojej výpovedi uviedla, že pokiaľ sa jedná o vzťah jej zomrelého brata k žalobkyni, tak musí sa vrátiť do času, keď uzavreli oni manželstvo. Poukázala na to, že toto manželstvo bolo uzavreté zhruba po pol roku od nehody, kde vlastne pri tejto nehode bola zranená aj práve sestra brata s

tým, že vlastne tá svadba bola taká, že bola šťastná aj trošku nešťastná, boli radi, že tá sestra, ktorá pri tej nehode bola zranená sa tejto svadby mohla aj zúčastniť. Jej brat bol spoločenský, hral na gitare, mal rád ľudí, bol spontánny, tešil sa zo života, bol obľúbený v celej rodine, bol stále ochotný pomôcť všetkým, mal veľmi dobré vzťahy aj so všetkými súrodencami. Pochádzal z dvojičiek, čiže aj ten vzťah medzi bratom dvojičkou bol mimoriadne silný. Pokiaľ sa jedná o samotné manželské spolužitie tak viedla, že podľa jej názoru jej brat s manželkou mali klasický bežný manželský život, že samozrejme v každom aj takomto manželstve sa vyskytnú nejaké problémy, vyskytnú sa pády, ale tieto stále spolu jej brat so žalobkyňou prekonali. Po svadbe sa jej brat s manželkou odsťahovali do W., kde následne aj ona bývala, kde takisto sa odsťahovala so svojím manželom, pretože on je W., kde v W. bývali blízko seba. Po dobu, keď žili v blízkosti v W., tak sa neustále navštevovali a poukázala na to, že žalobkyne manželský život bol v poriadku, tak ako žijú aj iné rodiny. Následne sa však ona odsťahovala naspäť do M.. Aj jej brata stále do toho M. ťahalo a stále sa chcel vrátiť do svojho rodiska. Žalobkyňa dlhé roky pracovala v W. O. ako masérka, následne keď došlo k reorganizácii v W. O. aj ona bola prepustená a po tomto všetko nakoniec si zvážili to, že sa naozaj do M. aj vrátili, ale s tým, že daná skutočnosť sa pre jej brata stala osudnou, pretože došlo k jeho usmrteniu.

Jej brat utrpel počas výkonu práce aj úraz, kde následne v dôsledku toho, že mal poškodenú chrbticu už nemohol vykonávať funkciu elektrikára. Napriek tomu, že následkom toho bol na invalidnom dôchodku, tak jej brat bol stále činný, stále sa o domácnosť staral, stále sa snažil túto domácnosť zabezpečiť. Keď oni navštevovali domácnosť žalobkyne a jej manžela, tak jej brat U. varil, bol taký domáci kutil, staral sa o to a snažil sa naozaj tak, aby rodina fungovala. Keď sa presťahovali naspäť do M.M., jej brat sa snažil aj zamestnať. Bol dočasne zamestnaný na základnej škole, kde zhruba 10 - 15 dní tam aj bol, ale vzhľadom na to zranenie, ktoré mal, kde bolo treba vykonávať na tejto škole aj práce vo výškach tak to nezvládal, preto aj to ukončil, čiže aj z jeho strany bola stále tá snaha, že aj napriek tomu, že je invalidný dôchodca, aby sa aj zamestnal a takouto formou aj zabezpečoval rodinu.

Pokiaľ sa jedná o žalobkyňu poukázala, že potom žalobkyňa začala chodiť vykonávať prácu v zahraničí ako opatrovateľka, a to v Rakúsku. Práve v roku 2015 sa s bratom dohodli tak, že už iba do konca roka bude vykonávať túto činnosť. Následne vlastne pôjde takisto na dôchodok s tým, že si zariadia spoločný pokojný život s bratom už v M.. Po smrti brata sa jej švagriná nervovo zrútila, kde stále aj doposiaľ je jej švagriná liečená, je na antidepresívach. Po smrti svojho manžela jej švagriná nebola schopná vybavovať žiadne veci, o čom svedčí aj tá skutočnosť, že pokiaľ sa jedná o samotné trestné konanie, pokiaľ sa jedná o dedičské konanie, pokiaľ sa jedná o vybavovanie pozostalostného dôchodku, že tieto veci musela práve ona s ňou riešiť, pretože ona toho nebola schopná. V súčasnosti ju pri tom reálnom živote udržiava syn žalobkyne, kde žalobkyňa býva vedľa svojho syna. Po tejto nehode sa opätovne naspäť žalobkyňa odsťahovala do W., a to aj spolu so svojím synom, a to práve z toho dôvodu, že nemohla vlastne ani chodiť po tých miestach, kde sa stala nehoda. Súčasný stav žalobkyne nie je dobrý, stále je liečená, stále berie antidepresíva, stále sa s ňou ani nedá normálne rozprávať, pretože ona sa stále vracia ku tomu svojmu manželovi, stále ho niekde vidí. Aj ona to už veľmi ťažko zvláda, pričom ona je silnejšia povaha, nakoľko ona vykonáva funkciu alebo pozíciu zdravotnej sestry, a preto sa stretáva bežne so smrťou, ale poukázala na to, že keby jej švagriná neodišla naspäť do W., že nevie ani ako ona by to následne zvládala, pretože už aj na ňu to bolo priveľa.

15. Svedkyňa W. Q. vo svojej výpovedi uviedla, že pokiaľ sa jedná o manželské spolužitie žalobkyne a jej zomrelého brata, tak práve ona aj spolu s manželom ich najviac navštevovali v W., pretože jej manžel sa zúčastňoval P. struny a v tom prípade stále bývali u jej zomrelého brata. Poukázala na to, že brat bol plný života, stále ráno, keď vstal im urobil raňajky, staral sa o rodinu, poukazuje na to, že ona nepostrehla žiadne vážne rozpory medzi žalobkyňou a jej manželom. V prípade, ak boli malé deti jej brata a potrebovali aj žalobkyňa aj jej brat, aby niekto tieto deti postrážil v prípade, ak boli choré, tak ona bola stále ochotná a stále prišla im pomôcť a takisto poukázala, že nevidela žiadne vážne rozpory medzi v ich spolužití.

Jej brat s rodinou žil v W., ale stále ho to ťahalo buď do M. alebo P. s tým, že ona mu práve sama povedala, že nech nejde do P., keď sa chce presťahovať nech práve ide do M.. Ešte stále v nej to tak vrie alebo to je v nej, že ona práve mu povedala, žeby prišiel do M. a tu si prišiel po svoju smrť. Potom ako sa presťahovali tuná, tak žalobkyňa chodila opatrovať do Rakúska ľudí, syn bol v W.. Jej brat sa snažil, aby rodina všetko mala.

Smrť jej brata bola šokom pre žalobkyňu, žalobkyňa sa ešte doteraz z tohto šoku nespamätala. Poukázala na to, že nie je žalobkyňa v poriadku, po smrti jej brata žalobkyňa nebola schopná riešiť veci následne do budúcnosti, s tým všetkým jej pomáhala práve rodina zomrelého brata. Oni boli v rodine stále tak, že riešili problémy spolu, že sa zaujímali o celú rodinu, v tomto prípade aj teraz.

16. Svedok T. L. vo svojej výpovedi uviedol, že pokiaľ sa jedná o manželské spolužitie jeho zomrelého otca a jeho mamy, tak to bolo normálne manželské spolužitie. Neboli tam žiadne vážne problémy. Pokiaľ sa aj niečo vyskytlo, stále sa to vyriešilo v rodine. Nemá vedomosť o tom, že by nejaké vážne problémy medzi nimi boli. Jeho otec bol dobrosrdečný, milý, stretávali sa s celou rodinou, táto rodina ich aj navštevovala, bratranci a tak, stále boli v tomto kruhu. Jeho otec sa snažil zabezpečiť pre rodinu, aby mala všetko. Vedel navariť, doma poupratoval, všetko vedel, jedno, čo nevedel bolo, že nevedel žehliť, pričom aj mamka si ho stále doberala, že keby to vedel, tak by bol dokonalý celkom.

Jeho mama sa po smrti otca zrútila, pričom z toho sa nespamätala doteraz, brala a berie silné lieky, stále svojho manžela vidí, stále si ho pripomína, stále na neho poukazuje. O mamku teraz sa starajú on a jeho brat. V súčasnosti žijú aj spolu s mamou v W., kde žijú v jednom bytovom dome všetci spoločne v samostatných bytoch, pričom poukázal na to, že túto situáciu alebo tento stav riešili z toho dôvodu, aby boli blízko mame a v prípade, ak bude niečo potrebovať, aby jej tú starostlivosť alebo potrebnú pomoc aj poskytli. Aj v súčasnej dobe jeho mama nie je v poriadku, stále je na silných liekoch, ktoré musí brať, pretože sa ešte nespamätala z tej udalosti. Nielen on, ale aj práve jeho manželka poskytujú mame tú potrebnú pomoc. Jeho mama teraz je iba doma, pretože sa necíti dobre, berie lieky, doma ju navštevuje rodina, kde aj on spolu s bratom P. práve požiadali blízku rodinu, čiže bratrancov aj tety, ujov, aby ju navštevovali doma, aby vlastne nebola stále samá. Pokiaľ sa jedná o iný život, ona vlastne iný život nemá, nechodí nikde vonku. Mama takisto ako aj jeho otec boli spoločenskí, chodili stále na nejaké akcie, chodili na svadby, chodili na krstiny, jeho otec bol takisto veľmi zábavný človek, preto aj takýmto spoločenským životom žili.

17. Právna zástupkyňa žalobkyne vo svojom prednese uviedla, že stav žalobkyne je podľa názoru ošetrujúcej lekárky už trvalý, kde napriek 2 rokom liečenia sa tento stav nezlepšil. Poukázala na to, že bola uzavretá diagnóza F62/0. Vzhľadom aj na to, čo je uvedené v tejto správe, kde ošetrujúca lekárka poukazuje na to, že aj dané súdne konanie nepriaznivo vplýva na zdravotný stav jej klientky, tak dáva na zváženie aj právnemu zástupcovi žalovanej, že či bude zotrvávať na tom, aby žalobkyňa bola v konaní vypočutá. Opätovne poukazuje na to, že by to mohlo zhoršiť jej zdravotný stav. Po smrti manžela žalobkyne došlo aj k značnému zásahu do finančnej sféry rodiny. Pred smrťou bol celkový príjem rodiny zhruba vo výške 1 625,- eur, kde z toho príjmu 400,- eur tvoril invalidný dôchodok zomrelého manžela žalobkyne, 1 000,- eur bol príjem žalobkyne z výkonu práce v Rakúsku a 229,- eur bol manželov dôchodok poberaní z Českej republiky. Ohľadom toho do spisu predložila rozpis príjmov žalobkyne z výkonu činnosti v Rakúsku, rozhodnutie Českej správy sociálneho zabezpečenia zo dňa 12.8.2015 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 23.11.2015. Po tejto udalosti sa príjem rodiny žalobkyne znížil a to na sumu 546,- eur, kde tento príjem pozostáva zo starobného dôchodku vo výške 414,- eur a vdovského dôchodku vo výške 130,- eur, pričom náklady bežné žalobkyne mesačné sú vo výške 420,- eur, kde sú to náklady na bývanie, lieky, pričom tieto náklady sú bez stravy a osobnej hygieny. Právna zástupkyňa žalobkyne krátkou cestou do spisu doložila oznámenie Českej správy sociálneho zabezpečenia o výške vdovského dôchodku a takisto mesačný zálohový predpis platieb a úhrad súvisiacich s užívaním bytu, tieto doklady sa krátkou cestou zakladajú do súdneho spisu a takisto krátkou cestou sa doručujú právnemu zástupcovi žalovaných

18. Právny zástupca žalovaných vo svojom prednese uviedol, že žalobkyňa tvrdila, že žalovaní sa jej neospravedlnili. Doložil do spisu e-mailovú komunikáciu zo dňa 30.10.2015 z času 10.48 hod., ktorá je adresovaná Q..X., kde poukázal na to, že žalovaní sa ospravedlnili žalobkyni a to aj prostredníctvom televízie.

V ďalšom poukázal, že vzhľadom na doručenú správu, ktorá bola vystavená dňa 9.4. pani P.. W., z ktorej je zrejmé, že žalobkyňa trpí poruchou F33/1, pričom sa jedná o recidivujúcu depresívnu poruchu, že z jeho strany boli oslovení odborníci v danom odpore, kde mu bolo uvedené, že pokiaľ sa jedná o takúto poruchu, jedná sa o dlhodobú poruchu, ktorá podľa jeho názoru u žalobkyne bola už pred samotnou nehodou, pri ktorej zomrel jej manžel. Zrejme už pred 11. mesiacom roku 2015 táto užívala alebo bola podrobená medikamentóznej liečbe, kde užívala neuroacytalén, pričom vzhľadom na uvedené aj bol v

konaní navrhnutý ako dôkaz výsluch samotnej žalobkyne. Vzhľadom na to, že súd tento dôkaz v konaní nepripustil, tak preto navrhuje, aby vo veci bolo nariadené znalecké dokazovanie, a to súdnym znalcom z odboru odvetvia psychiatria, a to za účelom vymedzenia alebo uvedené zdravotného stavu samotnej žalobkyne pred touto dopravnou nehodou.

19. Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

20. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

21. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ,,Občiansky zákonník"), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo(ušlý zisk).

Podľa § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka, škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie

22. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ,,Zákon"), povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba, na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, v ostatných prípadoch ten, kto

je vlastníkom motorového vozidla alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má nájomca.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu
a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia,
b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d),
d) ušlého zisku.

Podľa § 15 ods. 1 Zákona, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

23. Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady (72/166/EHS) z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, každý členský štát prijme v súlade s článkom 4 všetky primerané opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe týchto opatrení.

Podľa čl. 22 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, osobnú ujmu a škodu na majetku, ktorú utrpeli chodci, cyklisti a iní nemotorizovaní užívatelia cesty, ktorí sú obyčajne najslabšími účastníkmi nehody, by malo pokrývať povinné poistenie vozidla účastného na nehode, kde majú nárok na odškodnenie podľa vnútroštátneho občianskeho práva. Toto ustanovenie nepredurčuje zodpovednosť za škodu alebo úroveň výšky odškodneného pri konkrétnej nehode podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

Podľa čl. 36 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, skutočnosť, že osoba, ktorá utrpela ujmu alebo škodu, má priame právo na žalobu proti poisťovni, je logickým doplnením určenia takýchto zástupcov a navyše zlepšuje právne postavenie poškodených osôb pri dopravných nehodách vzniknutých mimo členského štátu, v ktorom má taká osoba trvalý pobyt.

24. Podľa § 46 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku (ďalej len ,,Trestný poriadok“) poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody. Poškodený má právo v prípadoch ustanovených týmto zákonom sa vyjadriť, či súhlasí s trestným stíhaním, má právo uplatniť nárok na náhradu škody, robiť návrhy na vykonanie dôkazov alebo na ich doplnenie, predkladať dôkazy, nazerať do spisov a preštudovať ich, zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní alebo o dohode o priznaní viny a prijatí trestu, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, má právo záverečnej reči a právo podávať opravné prostriedky v rozsahu vymedzenom týmto zákonom.

Podľa § 53 ods. 1 Trestného poriadku, zúčastnená osoba a poškodený sa môžu dať zastupovať splnomocnencom. Splnomocnencom poškodeného môže byť aj poverený zástupca organizácie na pomoc poškodeným.

Podľa § 54 ods. 1 Trestného poriadku, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného je oprávnený robiť za zúčastnenú osobu alebo poškodeného návrhy na vykonanie dôkazov, podávať žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, na ktorých sa môže zúčastniť zúčastnená osoba alebo poškodený. Splnomocnenec poškodeného má právo uplatňovať

konkrétne návrhy na účely uzavretia zmieru alebo dohody s obvineným o náhrade škody; tieto návrhy môže uplatňovať aj prostredníctvom probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 553 ods. 4 Trestného poriadku, zástupca z radov advokátov, ktorý bol ustanovený poškodenému podľa § 47 ods. 6, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom pre konanie o občianskoprávnych veciach.

Podľa § 557 ods. 1 Trestného poriadku, možno uložiť povinnosť odsúdenému nahradiť poškodenému trovy potrebné na účelné uplatňovanie jeho nároku v trestnom konaní vrátane trov vzniknutých ich pribratím splnomocnenca.

Podľa § 557 ods. 2 Trestného poriadku, môže súd podľa okolností prípadu rozhodnúť na návrh poškodeného o tom, že odsúdenému ukladá povinnosť nahradiť poškodenému celé trovy aj v prípade, ak poškodenému nebol priznaný nárok.

25. V danej právnej veci súd mal za nesporné a preukázané, že dňa 27.10.2015 došlo k dopravnej nehode, kde žalovaný v 1. rade ako vodič motorového vozidla zrazil na prechode pre chodcov manžela žalobkyne, ktorý v dôsledku zranení, ktoré utrpela pri dopravnej nehode, zomrel. Žalovaný 1. rade bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 3T/48/2016-243 zo dňa 12.04.2016 uznaný vinným z prečinu usmrtenia v zmysle § 149 ods. 1, os. 2 písm. a) Trestného zákona, tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.04.2016. Súd mal takisto za preukázané, že žalobkyňa v trestnom konaní vystupovala v pozícii poškodenej a bola zastúpená splnomocnencom a takisto v tomto trestnom konaní si uplatnila nárok na náhradu škody, ktorá v súvislosti s daným trestným činom vznikla. Uplatnila sa aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia splnomocnencom. Súd žalobkyňu ako poškodenú s nárokom na náhradu škody v celom rozsahu odkázal na občianske súdne konanie V čase dopravnej nehody prevádzkovateľom motorového vozidla bola žalovaná v 2. rade.

Ďalej mal súd za preukázané, že žalovaná v 2. rade v čase škodovej udalosti mala uzatvorenú poistnú zmluvu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a to spoločnosti Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., ktorá v tomto konaní vystupovala ako intervenient na strane žalovaných, a to pokiaľ sa jedná o nárok na náhradu vecných nákladov.

26. Súd je toho názoru, že právoplatným odsúdeným žalovaného v 1. rade bola preukázaná jeho zodpovednosť za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti žalobkyne a to do práva na jej súkromný a rodinný život, ktorý bol smrťou jej manžela ako najbližšej osoby natrvalo narušený. Ide pritom o objektívnu zodpovednosť, ktorá je zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie. Z vykonaného dokazovania mal teda súd vo vzťahu k žalovanému v 1. rade preukázané splnenie všetkých atribútov zodpovednostného vzťahu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, ktorými sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie.

Zo strany žalovaného v 1. rade tento zásah bol protiprávny, teda neoprávnený a z hľadiska zodpovednosti nebolo významné či tento zásah bol spôsobený zavinene, nezavinene, vedome, alebo nevedome, keďže ide o objektívnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv. Na skutočnosť, že neoprávnený zásah bol spôsobený z nedbanlivosti a že aj poškodený porušil svoju právnu povinnosť súd prihliada súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v súlade s § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ako na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva.

Satisfakcia má mať reparačné účinky pre poškodených, nie však likvidačné pre pôvodcu zásahu. Je potrebné uvedomiť si, že v prípade úmrtia žiadnym zadosťučinením, vrátane finančného, nemožno odčiniť skutočne vzniknutú ujmu, ale jeho zmyslom je iba túto ujmu zmierniť.

27. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je i právo na súkromie a rodinný život, ktoré v sebe zahrnuje tiež právo na spolužitie s ďalšími osobami, predovšetkým s členmi rodiny. Občianskoprávne sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby upravuje ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka. Určenie subjektov, na ktoré dopadajú sankcie podľa tohto zákonného ustanovenia, zákonná úprava vymedzuje vzťahom medzi osobou, do ktorej práv na ochranu osobnosti bolo neoprávnene zasiahnuté (môžu ňou byť len fyzické osoby) a osobou, ktorá neoprávnený zásah

spôsobila (môžu ňou byť aj právnické osoby). Pri neoprávnenom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby vzniká osobná väzba medzi oprávnenou osobou na jednej strane a povinnou osobou na strane druhej. Práva a povinnosti vyplývajúce z tohto právneho vzťahu sa viažu na určitú osobu.

28. Z citovaných ustanovení Ústavy Slovenskej republiky, Dohovoru o ochranu ľudských práv a slobôd, Občianskeho zákonníka, vyplýva obsah práva na ochranu osobnosti. Do rámca všeobecnej úpravy ochrany osobnosti patrí aj právo na súkromie. Rešpektovanie súkromného života, zahŕňa aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami. Súčasťou súkromného života je rodinný život zahŕňajúci aj vzťahy medzi blízkymi príbuznými, s osobami v úzkom citovom, priateľskom alebo obdobnom vzťahu. Ide o vzťahy medzi príbuznými, bez ohľadu na skutočnosť, že žijú alebo nežijú v spoločnej domácnosti. Predpokladom zodpovednosti a vzniku občianskoprávnych sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby je existencia neoprávneného zásahu spôsobilému ujmu vyvolať a príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho protiprávnosťou.

29. V danom prípade protiprávnosť a príčinná súvislosť zásahu vyplýva z trestného konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 3T/48/2016. V tomto konaní bol žalovaný v 1. rade uznaný vinnou z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu dvoch rokov a bol mu uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov po dobu piatich rokov.

30. Súd nemal pochybnosť o tom, že smrť manžela žalobkyne spôsobila veľmi vážny zásah do jej súkromného života a žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia v tomto prípade nemôže byť postačujúca. Od smrti manžela je žalobkyňa a aj jej rodina ochudobnená o sféru vzťahu s nebohým ako najbližším rodinným príslušníkom. Žalobkyňa stratila možnosť prejavovať mu lásku, priazeň a dostávať oporu, porozumenie. Protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade u žalobkyne došlo k nenávratnej deštrukcii väzieb súkromného života. Následky zásahu nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna by nepostačovala na primerané vyváženie a zmiernenie ujmy žalobkyne. Ujma vzniknutá žalobkyni je neodstrániteľná, každá iná fyzická osoba by ujmu považovala za objektívne závažnú, náhrada nemajetkovej ujmy môže u žalobkyne prispieť k zmiereniu stavu. Je prejavom slušnosti a spravodlivosti, nemôže však odčiniť dopad tragickej udalosti.

Vzhľadom na uvedené je súd toho názoru, že čo do základu uplatneného nároku je žaloba voči žalovanému v 1. rade dôvodná.

31. Súd je tiež toho názoru, že žaloba je dôvodná čo do základu uplatneného nároku aj voči žalovanej v 2. rade, ktorej obrana v tomto konaní bola postavená na skutkových tvrdeniach o tom, že nie je daná jej pasívna vecná legitimácia.

V zmysle § 11 Občianskeho zákonníka, každej fyzickej osobe sa priznáva právo na ochranu proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je i právo na súkromie a rodinný život, ktoré v sebe zahrňuje tiež právo fyzickej osoby na spolužitie s ďalšími osobami, predovšetkým s členmi rodiny. Zákon nedefinuje pojem zásah ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté jej osobnostné práva. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie, ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi sú predovšetkým neoprávnenosť zásahu a jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na chránené osobnostné práva fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením (ohrozením) niektorého z osobnostných práv musí byť vzťah príčinnej súvislosti. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahu do chránených osobnostných práv, má fyzická osoba právo najmä domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov a aby jej bolo poskytnuté primerané zadosťučinenie - § 13 Občianskeho zákonníka.

32. Súd sa preto vo vzťahu k žalovanej v 2. rade zaoberal otázkou, či v prípade neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby, ktorý bol vyvolaný zvláštnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov, je osobou zodpovednou za zásah do osobnostných práv fyzickej osoby prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou tohto vozidla v zmysle § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka.

33. Základom objektívnej zodpovednosti podľa § 427 Občianskeho zákonníka je škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, teda osobitná, kvalifikovaná udalosť, nie zavinené porušenie povinností prevádzateľa. To znamená, že predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti sú: škoda, osobitná povaha danej prevádzky a príčinná súvislosť medzi nimi. Právna úprava vychádza zo zásady, že ten, kto určitý dopravný prostriedok prevádzkuje, má niesť riziko nebezpečia, ktoré z tejto prevádzky vyplýva pre okolie. Subjektom tejto objektívnej zodpovednosti je vždy prevádzateľ, nie vodič, ktorý dopravnú nehodu zavinil. Vo vzťahu k všeobecnej zodpovednosti podľa § 420 Občianskeho zákonníka toto ustanovenie nie je ustanovením špeciálnym, ale obe skutkové podstaty stoja vedľa seba. Z tohto dôvodu sa poškodený môže domáhať náhrady škody voči prevádzateľovi dopravného prostriedku podľa § 427 na základe objektívneho princípu a proti vodičovi dopravného prostriedku podľa § 420 na základe zodpovednosti založenej na predpokladanom zavinení. Objektívna zodpovednosť prevádzateľa je koncipovaná širšie než zodpovednosť vodiča podľa § 420 Občianskeho zákonníka, pretože vodič zodpovedá iba za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti a naproti tomu prevádzateľ zodpovedá poškodenému za celú škodu. I tu platí, že vodič v rozsahu svojej zodpovednosti zodpovedá spoločne a nerozdielne s prevádzateľom. I v prípade objektívnej zodpovednosti prevádzateľa prichádza do úvahy spoluzavinenie poškodeného. Na jeho strane je možné zvažovať iba také konanie, ktorým sa na vzniku škody podieľal a bolo jednou z príčin vzniku škody. Prevádzatelia dopravných prostriedkov, ktorý sú subjektmi tejto zodpovednosti, sú právnou úpravou rozdelení do dvoch skupín, z ktorých jednu tvoria fyzické osoby a právnické osoby prevádzkujúce dopravu podľa odseku 1 a druhú skupinu tvoria ostatní prevádzatelia motorového vozidla, motorového plavidla a prevádzatelia lietadla.

34. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale rovnako tiež zistenie, že žalovaný sa dopustil toho konania, ktoré žalobca v konaní skutkovo vymedzoval a považoval za zásah do jeho chránených osobnostných práv. Obe zisťovania sú súčasťou skúmania, kto je v tom - ktorom konaní vecne legitimovaný. Vecnou legitimáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia (je aktívne legitimovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitimovaný).

Aj súčasnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad R 114/1999, R 38/1996, R 36/2009, R 53/2010, R 38/2012) je jednotne zastávaný názor, že pôvodcom zásahu môže byť nielen fyzická osoba, ale aj právnická osoba, teda subjekt, ktorý žalovaná označuje za „umelý útvar“ a v súvislosti s tým naznačuje, že zodpovednosť takého subjektu za zásah do osobnostných práv ani neprichádza do úvahy. Pokiaľ by bol správny názor, že za zásah do osobnosti zodpovedá vždy (len) tá fyzická osoba, konkrétnym konaním ktorej bolo zasiahnuté do osobnostných práv, bola by úplne vylúčená možnosť, že za takýto zásah nesie zodpovednosť právnická osoba. Právnické osoby sú však celkom bežne účastníčkami konaní o ochranu osobnosti, v ktorých Najvyšší súd Slovenskej republiky vykonáva dovolací prieskum (porovnaj napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2011 sp. zn. <http://merit.slv.cz/3Cdo108/2011> 3Cdo 10/2011, 29. júna 2009 sp. zn. 3 MCdo 3/2008, 19. mája 2010 sp. zn. 5Cdo 108/2009 a z 27. novembra 2009 sp. zn. <http://merit.slv.cz/5Cdo83/2008> 5Cdo 83/2008).

35. Podľa § 853 Občianskeho zákonníka platí, že občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. V tomto ustanovení Občianskeho zákonníka je upravená analógia. Analógia legis (analógia zákona) sa používa ako forma aplikácie zákona vtedy, keď treba riešiť otázku, riešenie ktorej nie je síce v zákone upravené, ale ten istý zákon upravuje riešenie podobného prípadu. Vychádza sa pritom z predpokladu, že zákonodarca by podľa rovnakých zásad upravil aj daný prípad. Súd je toho názoru, že právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnostných právach fyzickej osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu (škodu) spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka).

Zásada, že podľa všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka) zodpovedá právnická osoba aj za zásah do osobnostných práv bezprostredne spôsobený fyzickou osobou konajúcou v rámci výkonu činností, ktorými bola poverená právnickou osobou, nie je zásadou výlučnou. Tak, ako sú zvláštnou skupinou zásahov do majetkovej sféry tie prípady, v ktorých škoda bola spôsobená prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 a nasl. Občianskeho zákonníka),

rovnako osobitnou je aj skupina tých zásahov do osobnostnej sféry, v prípade ktorých nemajetková ujma bola spôsobená prevádzkou dopravných prostriedkov. Pokiaľ je na mieste analogické použitie ustanovenia § 420 ods. 2 OZ pri určení, či zodpovednosť za zásah do osobnostných práv nesie fyzická osoba bezprostredne konajúca alebo právnická osoba, za ktorú fyzická osoba konala v rámci výkonu činností, ktorými bola poverená touto právnickou osobou, je rovnako na mieste analogické použitie ustanovenia § 427 ods. 2 OZ pri určení subjektu zodpovedného za zásah do osobnostných práv, ktorý bol spôsobený prevádzkou dopravných prostriedkov. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že tak, ako podľa okolností konkrétneho prípadu zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla prevádzkovateľ vozidla poškodenému, zodpovedá tento prevádzkovateľ (aj) za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach fyzickej osobe.

Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/228/2012 zo dňa 26.09.2013 uviedol: ,,Záver odvolacieho súdu, že za neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby, ktorý bol vyvolaný zvláštnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov, zodpovedá analogicky prevádzkovateľ motorového vozidla (§ 853 a § 427 Občianskeho zákonníka), nespočíva teda v zmysle vyššie uvedeného na nesprávnom právnom posúdení veci.“

36. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 23.08. 2007 sp. zn. I. ÚS 137/07 uviedol, že „podľa všeobecných ustanovení občianskeho hmotného práva je otázka zodpovednosti za škodu (vrátane zodpovednosti za nemajetkovú ujmu) konštituovaná tak, že za škodu, resp. za ujmu zodpovedá ten, kto ju spôsobil, pričom v prípade škody, resp. ujmy spôsobenej právnickou osobou ide o činnosť tých fyzických osôb, ktoré právnická osoba na túto činnosť použila (§ 420, ako aj § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zásada, že podľa všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka) zodpovedá právnická osoba aj za zásah do osobnostných práv bezprostredne spôsobený fyzickou osobou konajúcou v rámci výkonu činností, ktorými bola poverená právnickou osobou, nie je zásadou výlučnou. Tak, ako sú zvláštnou skupinou zásahov do majetkovej sféry tie prípady, v ktorých škoda bola spôsobená prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 a nasl. Občianskeho zákonníka), rovnako osobitnou je aj skupina tých zásahov do osobnostnej sféry, v prípade ktorých nemajetková ujma bola spôsobená prevádzkou dopravných prostriedkov. Pokiaľ je na mieste analogické použitie ustanovenia § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri určení, či zodpovednosť za zásah do osobnostných práv nesie fyzická osoba bezprostredne konajúca alebo právnická osoba, za ktorú fyzická osoba konala v rámci výkonu činností, ktorými bola poverená touto právnickou osobou, je rovnako na mieste analogické použitie ustanovenia § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri určení subjektu zodpovedného za zásad do osobnostných práv, ktorý bol spôsobený prevádzkou dopravných prostriedkov. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že tak, ako podľa okolností konkrétneho prípadu zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla prevádzkovateľ vozidla poškodenému, zodpovedá tento prevádzkovateľ (aj) za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach fyzickej osobe. Je teda daná zodpovednosť odporkyne v druhom rade ako prevádzkovateľky osobného motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda.“

37. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že žaloba bola voči žalovaným v 1. a 2. rade podaná dôvodne a v ďalšom sa zaoberal jednotlivými nárokmi žalobkyne uplatnenými v tomto konaní.

38. Ako prvý nárok v konaní si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu škody titulom trov právneho zastúpenia splnomocnenca v trestnom konaní vo výške 2 020,10 eur. Z vykonaného dokazovania vyplynulu, že tento nárok si poškodená uplatnila aj v trestnom konaní. Ďalej podľa uvedenia samotnej žalobkyne, táto do dnešného dňa trovy právneho zastúpenia splnomocnenca neuhradila.

Súd poukazuje, že poškodený ako osoba, ktorej v dôsledku trestného činu reálne vznikol nárok na náhradu škody, ktorej sa poškodený v rámci trestného konania domáha, nemôže strpieť ujmu na svojom majetku tým, že uhradí tieto trovy sám. Toto právo na priznanie primeranej a právnymi predpismi stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú, je súčasťou práva na spravodlivý proces, a zároveň súvisí s majetkovým právom podľa Čl. 20 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 odsek 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj s právom na právnu pomoc v zmysle čl. 37 odsek 2 Listiny základných práv a slobôd.

39. V časti zaplatených trov právneho zastúpenia splnomocnencom ako súčasť náhrady škody poškodeného, to znamená majetkovú ujmy, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním odsúdeného pri uplatnení jeho práva v trestnom konaní. Preto je súd oprávnený rozhodnúť o nároku žalobcu, uplatneného právnym dôvodom náhrady škody, nakoľko náklady vynaložené v súvislosti s úhradou odmeny právneho zástupcu, ktorý ho ako splnomocnenec zastupoval v trestnom konaní, predstavujú jeho majetkovú ujmu Pokiaľ aj poukazoval právny zástupca žalovaného na to, že, podľa§ 557 a 558 Tr. poriadku, mal o uvedenom nároku rozhodnúť súd v trestnom konaní, súd dôvodnosť uvedenej právnej argumentácie preukázanú nemal. Podľa ustálenej judikatúry, náklady vzniknuté pri uplatnení nároku v trestnom konaní sú majetkovou ujmou, ktorá žalobcovi vznikla v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaní žalovaného. Je nepochybné, že, v zmysle § 557 Tr. poriadku, má poškodený voči odsúdenému právo na náhradu trov potrebných na účelné uplatnenie jeho nároku v trestnom konaní, vrátane trov vzniknutých pribratím splnomocnenca, o ktorých sa rozhoduje v trestnom konaní v prípade, ak bol poškodenému aspoň sčasti priznaný nárok na náhradu škody a podľa okolností aj v prípade, že nárok na náhradu škody mu priznaný nebol.

Podľa názoru súdu právo na náhradu škody poškodenému vo forme zaplatených trov konania, ktoré uhradil splnomocnencovi, nie je možné priznať, kým žalobkyňa má možnosť žiadať najprv svoj nárok na náhradu trov v trestnom konaní. Až následne po takomto zistení bude možné sa zaoberať predpokladmi nároku na náhradu škody. V tomto smere mal súd za preukázané, že v trestnom konaní si žalobkyňa ako poškodená uplatnila aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia splnomocnenca, avšak trestný súd ju s celým nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

,,Náklady vzniknuté pri uplatnení nároku v trestnom konaní sú majetkovou ujmou, ktorá žalobcovi vznikla v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného“ - R 71/1971.

40. Súd sa preto v ďalšom zaoberal skúmaním toho, či sú splnené všetky predpoklady vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorými sú: je protiprávny úkon, t.j. konanie, ktoré je v rozpore s objektívnym právom (s právnym poriadkom), ďalej existencia škody (majetková ujma) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody. Zavinenie sa predpokladá. V danom prípade bola nepochybne daná príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti žalovaného v 1. rade počínať si tak, aby nespôsobil inému škodu na zdraví (§ 415 OZ) a jeho nevyhnutným následkom, a to vedením trestného konania, v rámci ktorého žalobkyni mohla vzniknúť škoda úhradou trov právneho zástupcu advokáta v trestnom konaní, v ktorom vystupovala ako poškodená. Súd však nemal za preukázaný ďalší predpoklad a to samotný vznik škody. Nakoľko žalobkyňa trovy právneho zastúpenia splnomocnenca neuhradila, v dôsledku trestného konania žalovaného v 1. rade nedošlo k zmenšeniu majetku žalobkyne, t.j. nedošlo k spôsobeniu škody na jej majetku v príčinnej súvislosti s vedením trestného konania.

Škoda (ako kategória občianskeho práva) sa chápe ako ujma, ktorá nastala (ktorá sa prejavuje) v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi, je teda (ak nedochádza k naturálnej reštitúcii) napraviteľná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí. Takto vymedzená škoda je právne relevantnou škodou, t. j. jedným z predpokladov, na základe ktorých vzniká zodpovednostný právny vzťah. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré by sa museli vynaložiť, aby sa vec uviedla do pôvodného stavu.

,, Záver odvolacieho súdu, že žalobcovi škoda doteraz nevznikla, je v súlade s ustálenou judikatúrou. Podľa rozsudku uverejneného pod Rc 14/2005, kým totiž dlžník nezaplatil dlžnú sumu svojmu veriteľovi, nemôže úspešne uplatniť nárok na jej náhradu z titulu zodpovednosti tretej osoby za škodu, lebo škoda mu zatiaľ nevznikla; samotná existencia pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi ani súdne rozhodnutie o povinnosti dlžníka zaplatiť dlh nie je totiž skutočnou škodou ani ušlým ziskom. V situácii, keď nedošlo k vzniku škody, je potom úplne bezpredmetná argumentácia dovolateľa ohľadne jej vyčíslenia“ - Rozhodnutie NS ČR sp. zn. 28Cdo/323/2010 zo dňa 04.05.2011.

,,Ak dlžník nezaplatil dlžnú sumu svojmu veriteľovi, nemôže úspešne uplatniť nárok na jej náhradu z titulu zodpovednosti tretej osoby za škodu, lebo mu škoda zatiaľ nevznikla; samotná existencia pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi a ani súdne rozhodnutie o povinnosti dlžníka zaplatiť dlh nie je totiž skutočnou škodou ani ušlým ziskom“ - Rc 14/2005.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti v tejto časti preto súd považoval žalobu za nedôvodnú a preto ju zamietol.

41. V ďalšom sa súd zaberal výškou nemajetkovej ujmy ktorú si v tomto konaní žalobkyňa uplatnila v sume 25 000,- eur, nakoľko je toho názoru, že žalobkyni vo vzťahu k žalovaným vzniklo právo na priznanie nemajetkovej ujmy.

42. Do rámca vymedzeného ustanoveniami § 11 - § 13 Občianskeho zákonníka patrí právo na súkromie zahŕňajúce širokú oblasť súkromnej fyzickej osoby (najmä jej súkromného života, intímnej a rodinnej sféry, vnútorného myšlienkového, citového života). V najširšom zmysle sa toto právo týka aj života v rodine a v manželských, partnerských alebo priateľských či obdobných vzťahov. Občianskoprávna ochrana jednotlivých hodnôt osobnosti fyzickej osoby nie je obmedzená iba na hodnoty výslovne uvedené v zákone. Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka poukazuje na demonštratívny výpočet chránených zložiek osobnosti obsiahnutých v tomto ustanovení, popri práve na ochranu života, zdravia, občianskej cti, svojho mena a prejavov osobnej povahy sem možno zaradiť aj právo na ochranu osobnej slobody, osobného súkromia. Súčasťou súkromného života je aj život rodinný zahŕňajúci sociálne, morálne, kultúrne vzťahy medzi najbližšími príbuznými.

Ak v dôsledku trestného činu alebo iného neoprávneného zásahu došlo k usmrteniu osoby, majú osoby uvedené v § 15 Občianskeho zákonníka možnosť požadovať náhradu za nemajetkovú ujmu z titulu neoprávneného zásahu do života, telesnej integrity ich blízkej osoby. Je zároveň nepochybné, že takýmto neoprávneným zásahom došlo k neoprávnenému zásahu do ich súkromného prípadne rodinného života a preto môžu požadovať aj náhradu za utrpenú nemajetkovú ujmu do svojich osobnostných práv.

43. Predpokladom zodpovednosti a vzniku občiansko-právnych sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka je existencia neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého nemajetkovú ujmu vyvolať a v príčinnej súvislosti medzi takýmto zásahom a jeho protiprávnosťou. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vychádzať a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo a teda samotná závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je jediným a výlučným faktorom pre určenie konečnej výšky zadosťučinenia v peniazoch. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, pričom súd musí prihliadať aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a to jednak vo vzťahu k postihnutej osobe a jednak vo vzťahu k subjektu, ktorý neoprávnený zásah spôsobil. Aby tak bola zabezpečená požiadavka účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku. Súd pri určení výšky peňažnej náhrady prihliadol na nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku smrti manžela a na okolnosti za ktorých došlo k usmrteniu.

V danej právnej veci je nesporné, že smrť manžela žalobkyne spôsobil z nedbanlivosti bez akýchkoľvek pochybností žalovaný v 1. rade, za čo bola aj právoplatne odsúdený. V konaní nebolo preukázané, aby nebohý manžel žalobkyne porušil nejaké právne predpisy a v rámci konania pred súdom žalovaní v tomto smere vo veci nežiadali vykonať ani žiadne dokazovanie. S nebohým žalobkyňa žila XX rokov v spoločnej domácnosti, vychovali dvoch synov, ktorí sú už plnoletí. V konaní bolo tiež preukázané, že pred nehodou žalobkyňa s nebohým žili usporiadaným rodinným životom, ich manželstvo bolo harmonické. Náhla smrť manžela žalobkyne spôsobila aj jej nervové zrútenia a jeho dôsledky pretrvávajú aj v súčasnej dobe. Žalobkyňa pravidelne užíva lieky a izoluje sa od okolia. Stretáva sa iba s rodinnými príslušníkmi a zo svojho života vylúčila všetky spoločenské aktivity, ktorých sa zúčastňovala spolu s manželom pred jeho smrťou. Vzhľadom na jej psychické rozpoloženie bola nútená zmeniť aj samotné prostredie pre jej ďalší reálny život, z M. sa odťahovala do W..

44. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá žalobkyni vznikla, môže prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu, uvedené je napokon aj jeho zmyslom. Je nepochybné, že nečakaným, šokujúcim úmrtím manžela žalobkyne došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu osobnosti spočívajúcu v obmedzení ich súkromného a rodinného života. Smrťou manžela žalobkyne bola narušená celistvosť rodiny. Následky tohto činu sú trvale neodstrániteľné a ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné.

Už samotná ujma - smrť sama osebe odôvodňuje priznanie finančného zadosťučinenia a je nepochybné, že presný finančný ekvivalent za ľudský život nie je možné určiť. Rovnako možno skonštatovať, že vykonávanie dokazovania ohľadne následkov, ktoré spôsobili smrť blízkeho a milovaného človeka je nadbytočné, pretože bez akýchkoľvek pochýb, že už samotným úmrtím došlo k tak závažnému zásahu do práv na ochranu osobnosti život.

45. Súd opätovne poukazuje, že účasťou práva na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, je rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami, a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny, je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Toto konštatovanie vyplýva z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V rozsudku z 27.10.2010 sp. zn. 1Cdo/77/2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky za správny označil záver súdov nižších stupňov, že do osobnostných práv oprávnených osôb bolo zasiahnuté zavinením dopravnej nehody, pri ktorej zahynul ich blízky príbuzný. V rozsudku zo 17.02.2011 sp. zn. 5Cdo/265/2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že „ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou“. Na inom mieste odôvodnenia tohto rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že „zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti“. Existencia neoprávneného zásahu do práva na súkromie a rodinný život, ktorý bol spôsobený usmrtením blízkeho rodinného príslušníka pri dopravnej nehode, konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí z 20.04 2011 sp. zn. 4Cdo/168/2009. V rozsudku z 27.11.2012 sp. zn. 2Cdo/194/2011 Najvyšší súd Slovenskej republiky, i keď primárne riešiac otázku premlčania práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, konštatoval, že zavineným usmrtením chodca pri dopravnej nehode bolo zasiahnuté do práva na súkromie a rodinný život jeho blízkej príbuznej.

46. Súd zohliadniac všetky uvedené skutočnosti dospel k záveru, že za takejto situácie žalobkyňou požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 25 000,- eur zodpovedá závažnosti vzniknutej ujmy a okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo. Preto v zmysle § 511 Občianskeho zákonníka žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal žalobkyni spoločne a nerozdielne zaplatiť nemajetkovú ujmu vo výške 25 000,- eur

Súd bral v úvahu aj skutočnosť, že žalovaní sa pozostalým ospravedlnili, po nehode žalovaná v 2. rade aj čiastočne uhradili náklady spojené s vyhotovením náhrobného kameňa v hodnote 700,- eur.

Pokiaľ sa jedná o primeranosť výšky priznanej nemajetkovej ujmy, súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/228/2012 zo dňa 26.09.20113, sp. zn. 3Cdo/18/2016 zo dňa 22.06.2016, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/465/2014 zo dňa 30.07.2015, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 9Co/423/2012 zo dňa 25.02.2013.

47. V ostatnom písomnom podaní žalovaní navrhli vo veci vykonať ďalšie dokazovanie a to výsluch žalobkyne a vykonanie znaleckého dokazovania za účelom preukázania psychickej ujmy žalobkyne v dôsledku usmrtenia jej manžela. Súd vykonanie týchto dôkazov v konaní nepripustil a to z dôvodu ich neúčelnosť a vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania.

Súd mal za preukázaná, že žalobkyňa od smrti manžela je na tom po psychickej stránke zle, je na liekoch a samotná ošetrujúcu lekárka žalobkyne neodporučila jej výsluch a to vzhľadom na možnosť zhoršenia jej zdravotného stavu. Súd, tak ako už vyššie uviedol, na základe ostatných vykonaných dôkazov mal dostatočne za preukázaný skutkový stav a preto podľa jeho názoru, nebolo potrebné vypočuť samotnú žalobkyňu a tým jej spôsobovať ďalšiu psychickú traumu.

Pokiaľ sa jedná o navrhnutý dôkaz a to znalecké dokazovanie, súd nepovažoval za potrebné ho vykonať. Aj keby pred smrťou manžela žalobkyňa trpela psychickou poruchou, jeho smrť by jej stav iba zhoršila, pričom svedeckými výpoveďami bolo preukázané, že práve smrť manžela žalobkyne spôsobila jej nervové zrútenia a jeho dôsledky pretrvávajú aj v súčasnej dobe.

Súd opätovne poukazuje, že vykonávanie dokazovania ohľadne následkov, ktoré boli spôsobené smrťou blízkeho a milovaného človeka je nadbytočné, pretože bez akýchkoľvek pochýb súd je toho názoru, že už samotným úmrtím došlo k tak závažnému zásahu do práv na ochranu osobnosti a to rodinného a súkromného života žalobkyne.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade bolo predmetom konania celkovo zaplatenie sumy 27 743,44 eur. Žalobkyňa počas konania zobrala žalobu čo do sumy 723,34 eur späť a z procesného hľadiska v tejto časti zavinila zastavenie konania. Následne súd žalobe čo do sumy 25 000,- eur vyhovel a žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Úspech žalobkyne v konaní tak predstavuje 90 % a úspech žalovaných predstavuje 10 %.

Vzhľadom na pomer úspechu v konaní preto súd v zmysle uvedených zákonných ustanovení priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovaným nárok náhradu trov konania v rozsahu 80 %. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

V konaní na strane žalovaných v časti uplatneného nároku na náhradu vecných nákladov vo výške 723,34 eur, kde v tejto časti bola žaloba vzatá späť a z procesného hľadiska v tejto časti zavinila zastavenie konania žalobkyňa, ako intervenient vystupovala spol. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. a súd vzhľadom na výsledky súdneho konania, tak ako vyššie uviedol, preto intervenientovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.